

На основу члана 65. став 7 Закона о високом образовању и Статута Високе медицинске школе струковних студија "Милутин Миланковић", Београд (у даљем тексту: **Школа**), Наставно-стручно веће, на седници одржаној дана 23.11.2017. године, донело је

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Кодексом професионалне етике (у даљем тексту: **Кодекс**) утврђују се етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника и сарадника, других запослених и радно ангажованих и студената, поступцима у наступању високошколске установе и наставника, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања, а све у циљу очувања достојанства професије и унапређивања моралних вредности, као и ради подизања свести о одговорности свих учесника у процесу високог образовања, научног истраживања и стручног рада (у даљем тексту: **академска заједница**).

ІІ ОСНОВНА ЕТИЧКА НАЧЕЛА

Аутономија наставног, стручног и научног рада и академска слобода

Члан 2.

Чланови академске заједнице имају/право на:

- аутономно деловање у складу са циљевима Школе и у границама свог професионалног статуса,
- несметан професионални развој у складу са могућностима, а у мери у којој се то исто право не нарушава другој особи,
- моралну дужност да се према другим члановима заједнице и према Школи у целини понашају на поштен, непристрасан и одговоран начин.

Чланови академске заједнице слободни су и одговорни да у свом раду траже истину, стичу и унапређују сопствена знања и преносе иста на начин да подстичу критичку мисао и буду правични у коришћењу, проширивању и преношењу таквог знања.

Школа је дужна да осигура услове за остваривање ових права и заштити све чланове академске заједнице од сваког облика ограничавања или ускраћивања права на академску слободу, као и да подстиче слободу и изражавање мишљења.

Једнакост, достојанство, праведност и забрана дискриминације

Члан 3.

Свим члановима академске заједнице треба осигурати једнаке услове развоја интелектуалних способности, остваривања професионалних обавеза, као и напредовања.

Чланови академске заједнице дужни су да се понашају према принципима једнакости и праведности, те је недопустив сваки облик искоришћавања, узнемиравања, злостављања и дискриминације.

Нико од чланова академске заједнице не сме злоупотребљавати свој положај и ауторитет, нити личне интересе стављати испред морално прихватљивог и професионалног обављања радних обавеза.

Искључиви критеријими вредновања и напредовања морају бити стручност, способност и резултати у обављању одређених врста послова и задатака.

Чланови академске заједнице морају бити поштовани као личности, имати право на достојанство, морални интегритет, као и право на приватност.

Чланови академске заједнице не смеју бити подложни предрасудама, које могу довести до необјективности или било ког облика дискриминације према етничкој,

националној и религијској припадности, језику, раси, полу, полној оријентацији, политичком опредељењу и здравственом стању, телесном изгледу и инвалидности и другим индивидуалним разликама.

Професионалност и морално неприхватљива понашања

Члан 4.

Чланови академске заједнице дужни су професионално и савесно да испуњавају своје обавезе према колегама, студентима и другима у професионалној комуникацији у Школи, као и да јавно осуде све негативне појаве, а посебно непрофесионалност, неодговорност и све друге облике неморала.

Учешће чланова академске заједнице у делатностима изван Школе не сме бити у сукобу с њиховим обавезама у Школи, нити им штетити. Чланови академске заједнице у тим делатностима дужни су да чувају углед и достојанство Школе.

Морално је неприхватљив сваки облик узнемиравања између чланова академске заједнице. Таквим се понашањем сматра сваки вербални, невербални или физички чин понижавања, вређања или застрашивања, којима се нека особа омета у обављању радних задатака или студентских обавеза и упућивање вербалних и/или физичких предлога сексуалне природе и сваки други вид понашања који у себи садржи сексуалну конотацију.

Недопустиво је, у просторијама Школе, пропагирање конзумације материја штетних по здравље (дуван, алкохол, дрога).

Морално неприхватљиво понашање је и свака злоупотреба интелектуалне својине и стручних и научних достигнућа.

Универзалност и отвореност

Члан 5.

Чланови академске заједнице имају моралну обавезу поштовања универзалних људских права и слобода, у првом реду права на живот, приватност, интегритет и достојанство личности.

Школа је у обавези да обезбеди транспарентност у припреми, доношењу и примени прописа, а обавеза је сваког члана академске заједнице, који располаже подацима са статусом поверљивости, да штити тајност таквих података.

III ЕТИЧКА НАЧЕЛА У НАСТАВНОЈ, СТРУЧНОЈ И НАУЧНОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Однос према професији

Члан 6.

Чланови академске заједнице обавезни су да унапређују сопствена знања и компетенције, да теже преношењу најновијих сазнања, да омогуће студентима делотворно постизање циљева наставних програма и да свим студентима омогуће једнако учешће у настави.

Чланови академске заједнице дужни су да негују самодисциплину и испољавају интелектуално поштење.

Морално је недопустиво свако непоштовање утврђених стандарда деловањем или пропуштањем да се делује, чиме се угрожава слобода стварања и стваралачки дух.

Као морално неприхватљиво понашање посебно се издваја сваки облик измишљања и кривотворења резултата, плагирања радова и идеја и измишљања препорука.

Морално је неприхватљиво понашање које доприноси излагању ризика од физичких и психичких повреда људи, повреда животиња и угрожавања околине.

Морална је обавеза чланова академске заједнице да избегавају сваки облик корупције, односно тражење и примање дарова за себе и другу особу, као и подстицање даровања, за које се може претпоставити да ће посредно или непосредно утицати на њих у извршавању обавеза и поштовању професионалних права и дужности.

Однос према студентима

Члан 7.

Морална дужност чланова академске заједнице је да доприносе интелектуалном развоју студената, обезбеде објективан систем праћења рада и оцењивања знања студената, успоставе са студентима однос међусобног уважавања и поверења, штите академске слободе и права студената, као и да узимају у обзир мишљење студената о својој наставној компетенцији ради побољшања квалитета наставе.

Морално неприхватљиво понашање представља било који облик омаловажавања, искоришћавања, злоупотребе, дискриминисања, узнемиравања и уцењивања студената, као и било које друго недолично понашање према њима.

Однос према колегама

Члан 8.

У односу према колегама сви чланови академске заједнице треба да негују колегијалне односе засноване на узајамном поштовању и разумевању, уз уважавање туђег мишљења.

У професионалном вредновању колега, чланови академске заједнице треба да поступају на принципима објективности, непристрасности, коректности и толеранције, да поштују и бране стваралачку слободу сарадника, учествују у ваннаставним активностима и да прихватају обавезе у органима Школе.

Морално неприхватљиво понашање је свако омаловажавање личности и рада других колега, као и наметање другима услова за напредовање који нису у складу са прописима.

Однос према институцији

Члан 9.

Сви чланови академске заједнице дужни су да чувају интегритет Школе, уз слободу да критикују и мењају њена правила и да по свом најбољем знању раде савесно и посвећено, као и да доприносе угледу Школе.

Морално неприхватљиво је непоштовање професионалних и моралних стандарда у свим сегментима рада Школе.

Однос према јавности

Члан 10.

Школа, као образовна установа, има велику друштвену одговорност, која подразумева и право свих чланова академске заједнице на јавно наступање и слободно изношење ставова, као и њихову обавезу, када су овлашћени, да наведу када јавно наступају у име Школе.

Једна од основних одговорности чланова академске заједнице представља њихова спремност да прихвате и личним примером промовишу етичке стандарде и принципе, као и да се боре против свих видова корупције у високом образовању.

Сви чланови академске заједнице имају посебну обавезу према студентима и настави, уз изричиту забрану злоупотребе академског ауторитета рад остваривања личних интереса.

Морално је неприхватљиво ауторско дописивање на радове, чињено из сервилности или утицаја на друге ауторе, као и нетачно навођење и вредновање сопствених стручних и/или научних радова у пријавама за избор у звање и другим јавним документима.

Однос студената

Члан 11.

Студенти су дужни да поштују достојанство личности свих чланова академске заједнице, као и интегритет Школе, као образовне установе, да имају свест да су равноправни чланови академске заједнице, као и да је нужно да негују академски ниво понашања у свим процесима високог образовања.

Морално је неприхватљив сваки облик обмањивања и преваре од стране студената, те остали чланови академске заједнице нипошто не смеју омогућавати и толерисати преписивање, као ни друге облике обмањивања и преваре студената код провере знања.

IV ПОВРЕДЕ ЕТИЧКИХ НАЧЕЛА И ИЗРИЦАЊЕ МЕРА

Члан 12.

Повреда етичких начела је свако морално неприхватљиво понашање и кршење етичких начела која су предвиђена овим Кодексом.

Мере које се изричу за повреду етичких начела јесу: опомена, јавна опомена и јавна осуда.

Опомена се изриче учиниоцу повреде етичких начела за кога се може очекивати да ће писано упозорење без објављивања довољно утицати да више не врши повреде етичких начела.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде етичких начела за кога се може очекивати да ће мера објављивања на седници Наставно-стручног већа и Савета Школе, довољно утицати да више не врши повреде етичких начела.

Јавна осуда изриче се учиниоцу повреде етичких начела за кога се може очекивати да ће мера објављивања на седници Наставно-стручног већа и Савета Школе, као и на огласним таблама и/или интернет страни Школе, довољно утицати да више не врши повреде етичких начела.

Мере се уносе у евиденцију о изреченим мерама и чине саставни део досијеа наставника, сарадника, студента, запосленог и другог радно ангажованог лица у Школи.

У евиденцију о изреченим мерама уносе се лични подаци учиниоца и врста повреде етичких начела, изречена мера и датум доношења одлуке.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

На основу овог Кодекса донеће се посебан Правилник који ће утврдити надлежне органе за вођење поступка, као и правила поступка у којем се одлучује о постојању повреде и изрицању мера (место и начин објављивања, као и дужина трајања мера).

Ступањем на снагу овог Кодекса, престаје да важи Кодекс професионалне етике, бр. П-147, од 06.06.2014. године.

Овај Кодекс ступа на снагу осмог дана, од дана објављивања на огласној табли Школе.

У Београду,
23.11.2017. године

ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО-СТРУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Гордана Арсић-Комљеновић

ПОТВРДА О СТУПАЊУ НА СНАГУ КОДЕКСА

Кодекс је објављен на огласној табли Школе дана 23.11.2017. године и ступа на снагу дана 01.12.2017. године.

ДИРЕКТОР

Проф. др Гордана Арсић-Комљеновић